

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΒΙΒΛΙΟ ΜΑΘΗΤΗ 1

Φαντάσου ότι βρίσκεσαι σε ένα έρημο νησί μαζί με άλλους ανθρώπους που δεν γνωρίζεις. Ποιες κατά τη γνώμη σου είναι οι κοινές πρωταρχικές αξίες που θα πρέπει να ορίσετε, ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει μία κοινωνία;

Ποιες θα ήταν οι δικές σου βασικές αξίες;

.....
.....
.....

Ποιοι κανόνες θα πρέπει να θεμελιωθούν ώστε να υπάρχουν όρια στην κοινωνία;

.....
.....
.....

Ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τις ρίζες του στην περίοδο μετά το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, όταν έξι χώρες – η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Βέλγιο, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο δημιούργησαν μία ένωση με στόχο την εξασφάλιση της ειρήνης.

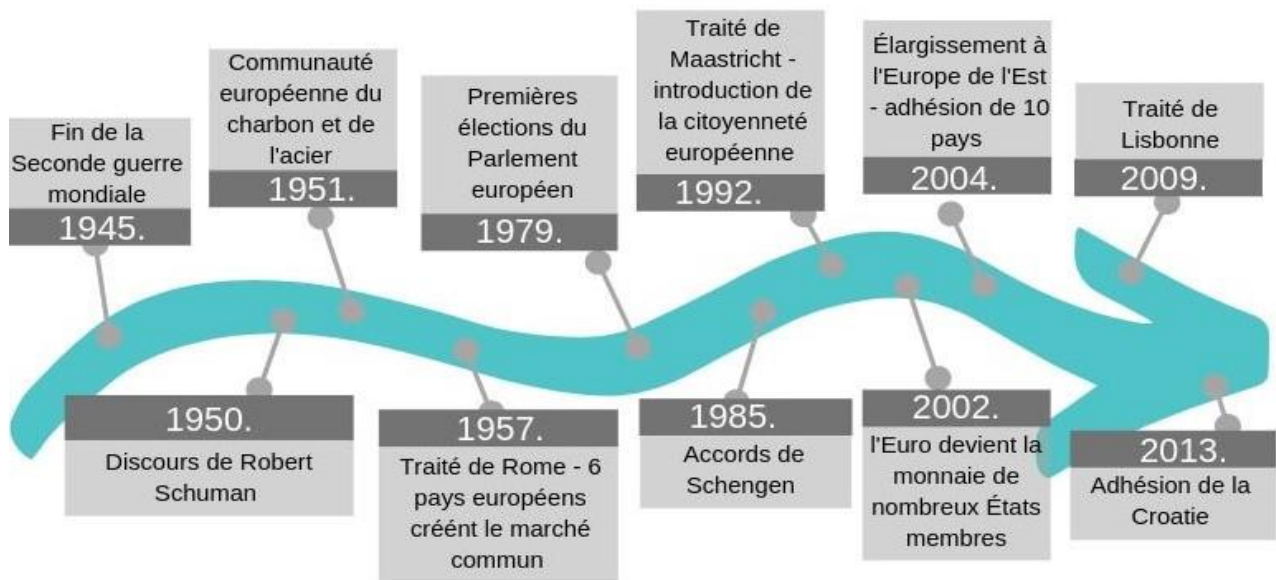
Η ΕΕ είναι κάτι περισσότερο από μία απλή οικονομική ένωση που φέρνει κοντά αρκετές χώρες. Αποτελεί ένωση που βασίζεται σε κοινές αξίες και ένα κοινό όραμα συνύπαρξης. Αυτό αναφέρεται στο Άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση που υπογράφηκε το 1992 (TEU) η οποία ορίζει:

«Η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες. Οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών».

Γνωρίζετε την Ευρωπαϊκή Ένωση;

<p>1. Σε ποιο σώμα ανήκει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο;</p> <p>A) Νομικό B) Νομοθετικό Γ) Εκτελεστικό</p>	<p>2. Πότε γιορτάζεται η Ημέρα της Ευρώπης;</p> <p>A) 1η Σεπτεμβρίου B) 9η Μαΐου Γ) 14η Ιουλίου</p>
<p>3. Ποιος συνέθεσε τον ύμνο της Ευρώπης;</p> <p>A) Γιόχαν Κρίστιαν Μπαχ B) Σεβαλιέρ ντι Σεντ-Γκιόργκι Γ) Λούντβιχ βαν Μπετόβεν</p>	<p>4. Ποια χώρα επιδιώκει εδώ και πολλά χρόνια να γίνει μέλος της ΕΕ;</p> <p>A) Τουρκία B) Αίγυπτος Γ) Ρωσία</p>
<p>5. Πού βρίσκεται το χωριό από το οποίο πήρε το όνομά της η Συμφωνία Σένγκεν;</p> <p>A) Λουξεμβούργο B) Βέλγιο Γ) Γερμανία</p>	<p>6. Ποιο είναι το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;</p> <p>A) Ενότητα στην πολυμορφία B) Ενότητα στην ειρήνη Γ) Ενότητα στην οικονομία</p>
<p>7. Πόσα είναι τα αστέρια στη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης;</p> <p>A) 16 B) 12 Γ) 27</p>	<p>8. Πότε προσχώρησε η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση;</p> <p>A) 1981 B) 1985 Γ) 2013</p>
<p>9. Ποια είναι η έδρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής;</p> <p>A) Βρυξέλλες B) Παρίσι Γ) Στρασβούργο</p>	<p>10. Ποια είναι η μικρότερη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;</p> <p>A) Ελβετία B) Μάλτα Γ) Ιρλανδία</p>
<p>11. Πού βρίσκεται η έδρα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας;</p> <p>A) Παρίσι B) Φρανκφούρτη Γ) Λισαβόνα</p>	<p>12. Ποια χώρα προσχώρησε τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση;</p> <p>A) Κροατία B) Ελβετία Γ) Ρουμανία</p>
<p>13. Ποιο είναι το νόμισμα της Πολωνίας;</p> <p>A) Ευρώ B) Λεκ Γ) Ζλότι</p>	<p>14. Ποιος θεσμός ψήφισε τον Διαμεσολαβητή;</p> <p>A) Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο B) Ευρωπαϊκή Επιτροπή Γ) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο</p>

Τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου 1945

Ομιλία του Ρομπέρ Σουμάν 1950

Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα 1951

Συνθήκη της Ρώμης – 6 ευρωπαϊκές χώρες θεμελιώνουν την Κοινή Αγορά 1957

Πρώτες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 1979

Συμφωνία Σένγκεν 1985

Συνθήκη του Μάαστριχτ – καθιέρωση της ευρωπαϊκής ιθαγένειας 1992

Το ευρώ γίνεται το κοινό νόμισμα αρκετών κρατών μελών 2002

Διεύρυνση προς την Ανατολική Ευρώπη, προσχώρηση 10 χωρών 2004

Συνθήκη της Λισαβόνας 2009

Προσχώρηση της Κροατίας 2013

Πώς λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση;

Η Ευρωπαϊκή νομοθεσία είναι το αποτέλεσμα της συνεργασίας τριών θεσμικών οργάνων: της Επιτροπής, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μαζί αποτελούν αυτό που ονομάζουμε νομοθετικό τρίγωνο.

Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι γνωστές και ως συντρέχουσες και αποκλειστικές αρμοδιότητες· η Επιτροπή μπορεί να λάβει αποφάσεις μόνο σε ορισμένους τομείς, οι βασικότεροι από τους οποίους είναι:

- Γεωργία και αλιεία
- Ανθρωπιστική βοήθεια
- Πολιτισμός
- Εκπαίδευση, κατάρτιση, νεολαία και άθληση
- Ενέργεια
- Το περιβάλλον
- Ελευθερία μετακίνησης
- Δημόσια υγεία
- Τουρισμός
- Μεταφορές

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί τη μοναδική πολυεθνική κοινοβουλευτική συνέλευση στον κόσμο και τον μοναδικό οργανισμό του οποίου τα μέλη εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες τους οποίους εκπροσωπεί. Αποτελεί επίσης μία από τις μεγαλύτερες δημοκρατικές συνελεύσεις του κόσμου.

Το Κοινοβούλιο απαρτίζεται από 751 ευρωβουλευτές οι οποίοι εκπροσωπούν τα 500 εκατομμύρια των Ευρωπαίων πολιτών. Η εκλογή των ευρωβουλευτών γίνεται κάθε πέντε χρόνια από τους πολίτες των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Σε αντίθεση με τους θεσμούς των Ηνωμένων Εθνών, οι ευρωβουλευτές χωρίζονται σε ομάδες ανάλογα με την πολιτική τους συγγένεια και όχι την εθνικότητά τους.

Η επίσημη έδρα του Ευρωκοινοβουλίου βρίσκεται στο Στρασβούργο. Η πόλη που βρίσκεται στα σύνορα ανάμεσα στη Γαλλία και τη Γερμανία συμβολίζει τη συμφιλίωση στην Ευρώπη έπειτα από δύο παγκόσμιους πολέμους. Το Κοινοβούλιο συνέρχεται 12 φορές τον χρόνο στο Στρασβούργο. Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων αυτών, οι ευρωβουλευτές συζητούν και ψηφίζουν. Οι ευρωβουλευτές έχουν ως έδρα εργασίας και τις Βρυξέλλες, όπου συμμετέχουν σε κοινοβουλευτικές επιτροπές και παρίστανται και σε άλλες ολομέλειες.

Το Κοινοβούλιο έχει νομοθετική (από κοινού με την Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και δημοσιονομική εξουσία. Επιπλέον, εποπτεύει τα υπόλοιπα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Το Κοινοβούλιο έχει νομοθετικό ρόλο: έχει την εξουσία να τροποποιήσει τους νόμους που προτείνονται από την Επιτροπή μαζί με το Συμβούλιο και στη συνέχεια να τους εγκρίνει

μέσω ψηφοφορίας. Επιπλέον, έχει την εξουσία να υπερψηφίσει τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό σε ορισμένους τομείς της αρμοδιότητάς του και να ελέγχει, ώστε οι πολιτικές εντός της Ένωσης να εφαρμόζονται σωστά σε όλες τις χώρες.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Επιτροπή απαρτίζεται από 28 επιτρόπους (έναν για κάθε κράτος μέλος). Έχει σχεδόν το μονοπώλιο όσον αφορά στην νομοθετική πρωτοβουλία: το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο μπορούν να εγκρίνουν νόμους, μόνο εφόσον έχουν προταθεί από την Επιτροπή.

Η θητεία των επιτρόπων διαρκεί πέντε έτη. Σε αντίθεση με τους ευρωβουλευτές εκείνοι δεν εκλέγονται. Ωστόσο, ο πρόεδρος της Επιτροπής διορίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το οποίο απαρτίζεται από τους επικεφαλής και μέλη της κυβέρνησης των κρατών μελών και εκλέγεται από το Κοινοβούλιο. Επιπλέον, το Κοινοβούλιο διατηρεί το δικαίωμα να αναθεωρήσει τον διορισμό επιτρόπων. Η άσκηση του εν λόγω δικαιώματος πρέπει να γίνεται προς όφελος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της.

Η Επιτροπή έχει τέσσερις αρμοδιότητες:

- Υποβάλλει νομοθετικές προτάσεις στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
- Διαχειρίζεται και εφαρμόζει τις πολιτικές και τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
- Εποπτεύει την εφαρμογή του ευρωπαϊκού δικαίου (σε συνεργασία με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Εκπροσωπεί την Ένωση σε διεθνές επίπεδο.

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης/ Συμβούλιο των Υπουργών

Το Συμβούλιο απαρτίζεται από τους υπουργούς των εθνικών κυβερνήσεων των κρατών μελών της ΕΕ. Το Συμβούλιο συζητά θέματα που αφορούν στην ΕΕ και εγκρίνει αποφάσεις και νομοθετικές πράξεις. Οι υπουργοί που συμμετέχουν στις συνελεύσεις του Συμβουλίου έχουν εξουσιοδότηση να ενεργούν εκ μέρους των αντίστοιχων εθνικών τους κυβερνήσεων και να εφαρμόζουν τις κοινές αποφάσεις που έχουν ληφθεί.

Το Συμβούλιο έχει πέντε βασικές λειτουργίες:

- εγκρίνει την ευρωπαϊκή νομοθεσία·
- συντονίζει τις πολιτικές των κρατών μελών, ιδιαίτερα τις οικονομικές πολιτικές·
- αναπτύσσει την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ, βάσει των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου
- ολοκληρώνει τη σύναψη διεθνών συμφωνιών ανάμεσα στην ΕΕ και μία ή περισσότερες χώρες εκτός ΕΕ/διεθνείς οργανισμούς
- συντάσσει τον προϋπολογισμό της ΕΕ (σε συνεργασία με το Κοινοβούλιο)

Το Συμβούλιο αποσκοπεί στη διαφάνεια: οι συνεδριάσεις του πραγματοποιούνται δημόσια και μπορεί κανείς να τις παρακολουθήσει στην ιστοσελίδα του Συμβουλίου.

Και τώρα ας δούμε τις γνώσεις σας!

1. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Επικεφαλής και κυβερνήσεις των κρατών μελών

2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή

28 επίτροποι που προασπίζονται τα συμφέροντα της Ένωσης

3. Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκλέγεται απευθείας από τους Ευρωπαίους πολίτες

4. Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διασφαλίζει ότι οι χώρες και οι οργανισμοί στην ΕΕ τηρούν το κοινοτικό δίκαιο

5. Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Υπουργοί των εθνικών κυβερνήσεων όλων των κρατών μελών